

ULUSAL MARKER MEVZUATINDA DEĞİŞİKLİKLER YAPILDI

11 Haziran 2015 tarihli ve 29384 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan:

- a. Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Değişiklik Yönetmeliği) ve
- b. Ulusal Marker Uygulama Faaliyetleri ve Ulusal Marker Teslimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki 21/05/2015 tarihli ve 5605-2 sayılı Kurul Kararı

ile 2007 yılı başında Türkiye genelinde başlatılan ulusal marker uygulamasına ilişkin olarak başta teminat ve ulusal marker bedeli konusunda olmak üzere önemli değişiklikler yapıldı. Her iki düzenlemeyle getirilen yenilikler, aşağıda ayrı başlıklar altında özetlenmektedir.

A. Değişiklik Yönetmeliği

Değişiklik Yönetmeliği, Ulusal Marker Uygulama Faaliyetleri ve Ulusal Marker Teslimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki 04/04/2007 tarihli ve 1153 sayılı Kurul Kararı'nda esasları belirlenmiş olan teminat uygulaması ile ilgili olarak Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Yönetmelikte yeni bir madde ihdas etmiştir. "Ulusal Marker Bedeli ve Teminat Mektubu" başlığıyla söz konusu Yönetmeliğe eklenen 4/A maddesi, 1153 sayılı Kurul Kararındaki esasları çok az bir değişiklik ile Yönetmeliğe taşımıştır. 1153 sayılı Kurul Kararında, "Ulusal Marker Bedeli"nin ve dolayısıyla Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na ("Kurum" ya da "EPDK") sunulacak olan "Teminat Mektubu Tutarları"nın hesaplanmasında, ulusal marker uygulaması kapsamındaki akaryakıt türlerinden en yüksek vergiye sahip olan akaryakıt ve ulusal markerin zayı edildiğinin tespit edildiği veya beyan edildiği tarihteki en yüksek bayi satış fiyatı esas alınmaktaydı. 4/A maddesi en yüksek bayi satış fiyatı yerine ortalama bayi satış fiyatını kabul etmiştir. Söz konusu ortalama fiyat her ayın ilk gününde güncellenecek ve bir ay boyunca bu fiyat üzerinden ulusal marker teminat tutarları hesaplanacaktır.

Değişiklik Yönetmeliği'nin 2 nci maddesi ile, Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına eklenen yeni bir hüküm, ithal edilen ancak ithalatçı firmanın lisansının herhangi bir nedenle sona ermesi nedeniyle ulusal marker ekleyemediği ürünün durumuyla ilgili Kuruma başvuru yapılması halinde mevcut uygulamanın dışında başka çözümler de üretilebilmesini mümkün hale

getirmiştir. Bu tür başvurular üzerine yapılacak işlemler, Kurul tarafından ayrıca kararlaştırılacaktır.

Değişiklik Yönetmeliği'nin 3 üncü maddesiyle Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası, yukarıda değinilen yeni 4/A maddesiyle uyum sağlayacak şekilde değiştirilmiş; 6 ncı madde metnine eklenen üçüncü fıkrada ise çalınan, kaybolan ve/veya ziyan olan ulusal marker bedelinin nasıl tahsil edileceği ve teminatın nakde çevrilme şartları hususları düzenlenmiştir.

B. Usul ve Esaslar Hakkındaki 5605-2 sayılı Kurul Kararı

5605-2 sayılı Kurul Kararı, ulusal markerin talep edilmesi, teslimi, uygulama kapsamındaki ürüne eklenmesi ve işlemlerin raporlanması hakkındaki usul ve esasları düzenleme amacıyla çıkarılmış olup, daha önce bu konuları düzenleyen 1153, 1154 ve 1355 sayılı Kurul Kararlarını yürürlükten kaldırmıştır.

5605-2 sayılı Kurul Kararı, yürürlükten kaldırdığı kararların içeriğini konsolide edecek ve piyasa gelişimine uyum sağlayarak ihtiyaçları karşılayacak, bir yandan da süreçleri basitleştirecek şekilde hazırlanmıştır. Bu doğrultuda, Kararın "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde Bilgi Sistemi, Fatura Özet Çizelgesi, Kayıtlı Elektronik Posta ve Uygulama Kapsamındaki Ürün gibi yeni tanımlara yer verilmiştir.

Selefi 1153 sayılı Karardan farklı olarak, 5605-2 sayılı Kurul Kararı'nda teminat ve ulusal marker bedelinin hesaplanmasına ve tahsilata ilişkin hükümlere yer verilmemiştir. Yukarıda da belirtildiği üzere bu hususlar, 4/A maddesiyle Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Yönetmeliğin içine dahil edilmiştir.

5605-2 sayılı Kurul Kararı'nın 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yeni bir düzenleme olarak pazarlama projeksiyonunda belirtilen ürün miktarını %10'dan fazla aşan taleplerin karşılanmayacağı hususu ele alınmıştır. %10'a kadar projeksiyon fazlası taleplerin Kurum tarafından kabulü mümkünken, %10'u aşan taleplerde öncelikle pazarlama projeksiyonunun revize edilmesi gerekecektir.

Karar'ın 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında ulusal markerin talep edilebileceği zaman ve talep yöntemine ilişkin olarak da değişiklik yoluna gidilmiştir. Daha önce aylık olarak hesaplanan ilgili dönemden en geç 15 gün önce TÜBİTAK ve EPDK'ya aynı anda talebini bildirmek zorunda olan ilgili lisans sahipleri, yeni dönemde ulusal markerin kendilerine

teslim edilmesini istedikleri tarihten en az 8 iş günü önce ve ıslak imzalı talep formuyla TÜBİTAK'a başvuracak, TÜBİTAK'ın talebi uygun bulması halinde bu sefer teslim tarihinden en az 3 iş günü önce EPDK bildirim sistemi üzerinden elektronik imzayla EPDK'ya da başvuru yapacaktır.

Karar, aynı dönem için en fazla iki defa ulusal marker talebinde bulunabilme koşulunu devam ettirmiştir. Ancak, bundan böyle ikinci talep, birinci talep üzerine teslim edilen ulusal marker miktarının %50'sini geçemeyecektir.

Karar'ın 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi yeni bir uygulama getirmiştir. Buna göre Kuruma sundukları teminatın tutarı azami değer olarak belirlenmiş olan 50.000.000 TL'nin altında olan lisans sahiplerinin, her yeni ulusal marker taleplerinde TÜBİTAK ve EPDK'ya talep tarihindeki stok durumlarını gösterir bağımsız gözetim firması raporunu da sunmaları gerekecektir. EPDK nezdindeki teminat mektuplarının toplamı 50.000.000 TL olanlar ise bundan muaf olacaktır.

Karar'ın 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası yetkili kuruluş olarak TÜBİTAK'a, düzenlediği ulusal marker izleme çözelgelerini en az 8 yıl boyunca EPDK adına saklama ve teslim edilen ulusal marker miktarlarını üçer aylık dönemler halinde EPDK'ya bildirme yükümlülüğü getirmiştir.

Karar'ın 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında, akaryakıt ithalatı gerçekleştirilen tesislerde ulusal marker içeren ve içermeyen ürünlerin tutulduğu tanklara ilişkin bilgilerin anlık olarak EPDK'ya elektronik ortamda bildirilmesi yükümlülüğü yeni bir düzenleme olarak yer almıştır.

Karar'ın 6 ncı maddesinin altıncı fıkrası daha önce 3 ay olan ulusal markeri teslim aldıktan sonra azami kullanabilme süresini 4 ay olarak değiştirmiştir. İlgili lisans sahipleri teslim aldıkları ulusal markeri 4 ay içerisinde akaryakıtı eklemek suretiyle kullanacaktır. Bu süre, EPDK'ya başvuru halinde uzatılabilecektir. Süre sonunda lisansa sahipleri ellerinde kalan kullanılmamış markeri ise TÜBİTAK'a iade edecektir.

Karar'ın 6 ncı maddesinin yedinci fıkrası ise lisans sahiplerinin teslim aldıkları ulusal markeri talep formunda belirtilen tesisten farklı bir tesiste kullanabilme şartlarını düzenlemektedir. Kural olarak teslim alınan ulusal markerin, talep formunda belirtilen tesiste akaryakıtı eklenmesi gerekmektedir. Ancak, bazı durumlarda talep formunda belirtilen tesiste ekleme işlemi yapılmasını gerektirecek bir ithalat ya da üretim

olmayabilmekte ya da bir tesiste yapılması gereken ithalat başka bir tesise kaydırılabilmektedir. Bu durumlarda, lisans sahipleri başka bir tesiste gerçekleştirecekleri ithalat veya üretim sonrasında piyasaya arz edecekleri ürüne eklemek üzere yeni ulusal marker talebinde bulunmak yerine kullanımın gerçekleşmediği tesisteki markeri taşımayı ve kullanmayı tercih edebilecektir. Ancak, ulusal markeri başka tesise taşıma ve orada kullanma operasyonları bir yıl içinde en fazla altı seferle sınırlandırılmıştır.

Karar'ın 7 nci maddesi, teslim edilen ulusal markerin ilgili lisans sahipleri tarafından kullanılmaması ve ileride de kullanılmayacak olması halinde iadesini düzenlemektedir. Daha önceki dönemde iadenin ne zaman ve hangi koşullarda yapılacağıyla ilgili bir düzenleme yapılmadığından EPDK'nın konu hakkındaki münferit talimatları doğrultusunda hareket edilmekteydi. Yeni düzenlemeye göre lisans sahipleri azami süresi içinde kullanmadıkları ya da kullanamayacakları ulusal markeri iade etmek üzere EPDK'ya bilgi verdikten sonra TÜBİTAK'a başvuracak, TÜBİTAK da başvuru üzerine iade tarihini 1 aydan geç olmamak üzere belirleyecek ve belirlenen tarihte iade gerçekleşecektir. İadeye ilişkin her türlü gider ilgili lisans sahibince karşılanacaktır. İade işlemi tamamlandıktan sonra beş iş günü içerisinde ilgili lisans sahibi durumu EPDK'ya elektronik ortamda e-imzayla bildirecektir. TÜBİTAK da iadeye ilişkin olarak düzenlenen belgeleri 15 gün içinde EPDK'ya intikal ettirecektir.

Karardaki yeni düzenlemelerden biri de "Bildirimler" başlıklı 8 inci madde olmuştur. Buna göre ulusal marker uygulamasına ilişkin bildirimlerin ilgili lisans sahipleri tarafından en geç ilgili dönemi takip eden ayın yedinci iş günü sonuna kadar EPDK'ya yapılması gerekecektir. Bildirimler, Ulusal Marker Aylık Bildirim Formları kullanılarak EPDK bildirim sistemi üzerinden elektronik ortamda yapılacaktır. Ulusal Marker Aylık Bildirim Formunun ekinde Ulusal Marker Aylık Stok Çizelgesi, dönem sonu stokuna ilişkin Bağımsız Gözetim Firması Raporu, Bağımsız Gözetim Firması Aylık Raporu, Ulusal Marker İzleme Çizelgesi, Teslim Tutanakları, Gümrük Beyannamesi, Fatura Özet Çizelgesi, ekleme işlemlerine ilişkin Bağımsız Gözetim Firması Raporu gibi belgeler yer alacaktır.

Av. Mehmet Suat KAYIKÇI
Ortak, LBF Partners.